TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2006. gada 5. oktobrī *

Lieta C-140/05

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Unabhängiger Finanzsenat, Außenstelle Klagenfurt* (Austrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2005. gada 18. martā un Tiesā reģistrēts 2005. gada 25. martā, tiesvedībā

***Amalia Valeško***

pret

***Zollamt Klagenfurt***.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*] (referents), tiesneši J. Makarčiks [*J. Makarczyk*], R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], Dž. Arestis [*G. Arestis*] un J. Klučka [*J. Klučka*],

* Tiesvedības valoda — vācu.

ģenerāladvokāts M. Pojarešs Maduru [*M. Poiares Maduro*],
sekretārs B. Fileps [*B. Fülöp*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2006. gada 23. februārī,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— Valeško vārdā — R. Vouks [*R. Vouk*], *Rechtsanwalt*,

— Austrijas valdības vārdā — H. Dosi [*H. Dossi*] un J. Bauers [*J. Bauer*], pārstāvji,

— Itālijas valdības vārdā — I. M. Bragulja [*I. M. Braguglia*], pārstāvis, kam palīdz Dž. Albencio [*G. Albenzio*], *avvocato dello Stato*,

— Slovēnijas valdības vārdā — T. Miheliča [*T. Mihelič*] un V. Klemenca [*V. Klemenc*], pārstāves,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — M. Hellere [*M. Heller*] un K. Gross [*K. Gross*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus tiesas sēdē 2006. gada 4. maijā,

pasludina šo spriedumu.

## Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt XIII pielikuma 6. punkta 2. apakšpunktu Aktā par Čehijas Republikas, Igaunijas Republikas, Kipras Republikas, Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas, Ungārijas Republikas, Maltas Republikas, Polijas Republikas, Slovēnijas Republikas un Slovākijas Republikas pievienošanās nosacījumiem un pielāgojumiem līgumos, kas ir Eiropas Savienības pamatā (OV 2003, L 236, 33. lpp.; turpmāk tekstā — "Pievienošanās akts"), kā arī EKL 23., 25. un 26. pantu.

2 Šis lūgums tika izteikts prāvā starp Valeško un *Zollamt Klagenfurt* (Klāgenfurtes Muitas pārvalde, turpmāk tekstā — "*Zollamt*") par akcīzes nodokļa atbrīvojumu, kas piemērojams, ievedot Austrijā 200 cigaretes no Slovēnijas.

### Atbilstošās tiesību normas

*Kopienu tiesības*

3 Pievienošanās akta 2. pantā noteikts:

"Pamatlīgumi un akti, ko iestādes un Eiropas Centrālā banka pieņēmusi pirms pievienošanās, no pievienošanās dienas ir saistoši jaunajām dalībvalstīm un piemērojami tajās atbilstīgi minētajos Līgumos un šajā Aktā paredzētajiem nosacījumiem."

4 Šī akta 10. pantā paredzēts:

"Pārejas posmā pamatlīgumus un iestāžu pieņemtos aktus piemēro, ņemot vērā šajā Aktā paredzētās atkāpes."

5 Saskaņā ar Pievienošanās akta 24. pantu:

"Šā Akta V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII un XIV pielikumā uzskaitītos pasākumus jaunajās dalībvalstīs piemēro atbilstīgi minētajos pielikumos paredzētajiem nosacījumiem."

6 Pievienošanās akta XIII pielikuma 6. punkta 2. apakšpunktā noteikts:

"31992 L 0079: Padomes Direktīva 92/79/EEK (1992. gada 19. oktobris) par nodokļu saskaņošanu cigaretēm (OV L 316, 31.10.1992., 8. lpp.), kurā jaunākos grozījumus izdara:

— 32002 L 0010: Padomes 12.02.2002. Direktīva 2002/10/EK (OV L 46, 16.02.2002., 26. lpp.).

Atkāpjoties no Direktīvas 92/79/EEK 2. panta 1. punkta, Slovēnija var līdz 2007. gada 31. decembrim atlikt vispārējā minimālā akcīzes nodokļa — EUR 60 un EUR 64 par 1000 cigaretēm — uzlikšanu cigaretēm vispieprasītākajā cenu kategorijā, ar

nosacījumu, ka šajā laikposmā Slovēnija pakāpeniski pielāgo savas akcīzes nodokļa likmes vispārējam minimālajam akcīzes nodoklim, kas paredzēts direktīvā.

Neskarot 8. pantu Padomes Direktīvā 92/12/EEK par vispārēju režīmu akcīzes precēm un par šādu preču glabāšanu, apriti un uzraudzību [OV L 76, 23.03.1992., 1. lpp., pēdējoreiz grozīta ar Padomes Direktīvu 2000/47/EK (OV L 193, 29.07.2000., 73. lpp.)] un informējot Komisiju, dalībvalstis var laikā, kamēr tiek piemērota iepriekš paredzētā atkāpe, attiecībā uz cigaretēm, ko attiecīgo valstu teritorijā varētu ievest no Slovēnijas, papildus nemaksājot akcīzes nodokli, saglabāt tādus pašus kvantitatīvos ierobežojumus, kādi tiek piemēroti ievešanai no trešām valstīm. Dalībvalstis, kas izmanto šādu iespēju, var veikt vajadzīgās pārbaudes, ar nosacījumu, ka šādas pārbaudes neiespaido iekšējā tirgus pareizu darbību."

7 Direktīvas 92/12 8. pantā paredzēts:

"Par precēm, ko savām vajadzībām iegādājušās un ved privātpersonas, saskaņā ar iekšējā tirgus principu akcīzes nodokli iekasē dalībvalstī, kur preces iegādājas."

8 Saskaņā ar Padomes 1983. gada 28. marta regulas (EEK) Nr. 918/83, ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem (OV L 105, 1. lpp.; turpmāk tekstā — "Regula Nr. 918/83"), kas grozīta ar Padomes 1988. gada 3. maija regulu (EEK) Nr. 1315/88 (OV L 123, 2. lpp.), 45. panta 1. punktu:

"Ievērojot 46.–49. pantu, ar atbrīvojumu no ievedmuitas nodokļiem ieved preces, kas atrodas to ceļotāju personiskajā bagāžā, kuri ierodas no trešām valstīm, ja šāda preču ievešana nav komerciāla."

9 Runājot par cigaretēm, šīs regulas 46. panta 1. punkta a) apakšpunkts noteic šādu kvantitātes ierobežojumu 45. panta 1. punktā paredzētā atbrīvojuma piemērošanai: 200 cigaretes.

10 Regulas Nr. 918/83 49. panta 1. punktā paredzēts:

"Dalībvalstis var samazināt preču vērtību un/vai daudzumu, kuras ievedot atbrīvo no nodokļiem, ja tās ieved:

— personas, kuru dzīvesvieta ir pierobežas zonā,

— pierobežā nodarbinātie,

— to transporta līdzekļu apkalpe, kurus izmanto satiksmē starp trešām valstīm un Kopienu.

[..]"

11 1. panta 1. punkts Padomes 1969. gada 28. maija direktīvā 69/169/EEK par normatīvu un administratīvu aktu saskaņošanu attiecībā uz atbrīvojumiem no apgrozījuma nodokļa un akcīzes nodokļa par preču ievešanu starptautiskos ceļojumos (OV L 133, 6. lpp.; turpmāk tekstā — "Direktīva 69/169"), kuru groza Padomes 1994. gada 14. februāra direktīva 94/4/EK, kas groza Direktīvu 69/169/EEK

un Direktīvu 77/388/EEK un palielina atlaides ceļotājiem no trešām valstīm un ierobežojumus beznodokļu pirkumiem ceļojumos pa Kopienu (OV L 60, 14. lpp.), paredz:

"Atbrīvojumu no apgrozījuma nodokļiem un akcīzes nodokļiem par preču ievešanu attiecina uz precēm, ko personīgajā bagāžā ieved ceļotāji, kas ierodas no trešām valstīm, ja preču ievešana nav komerciāla un ja vienas personas ievesto preču kopējā vērtība nepārsniedz ECU 175."

12 Saskaņā ar Direktīvas 69/169 4. panta 1. punkta a) apakšpunktu visas dalībvalstis attiecībā uz cigarešu ievešanu no trešām valstīm atbrīvojumiem no apgrozījuma nodokļa un akcīzes nodokļa nosaka šādu daudzuma ierobežojumu: 200 cigaretes.

13 Direktīvas 69/169 5. pants paredz:

"1. Dalībvalstis var samazināt preču vērtību un/vai daudzumu, uz ko attiecas atbrīvojums, līdz vienai desmitdaļai no [..] 4. panta 1. punkta II slejā paredzētās vērtības un/vai daudzuma, ja preces ieved no citas dalībvalsts personas, kuru dzīvesvieta ir ievedējas dalībvalsts vai kaimiņu dalībvalsts pierobežas zonā, pierobežu strādnieki vai to transportlīdzekļu apkalpe, ko izmanto starptautiskā satiksmē.

Turpmāk minētajiem produktiem daudzumu, uz ko attiecas nodokļu atbrīvojumi, tomēr var samazināt šādi:

a) tabakas izstrādājumi

cigaretes: 40 gab.

[..]

2. Dalībvalstis var samazināt preču vērtību un/vai daudzumu, uz ko attiecas atbrīvojums, ja preces no trešām valstīm ieved personas, kuru dzīvesvieta ir pierobežas zonā, pierobežu strādnieki vai to transportlīdzekļu apkalpe, kurus izmanto satiksmē starp trešām valstīm un Kopienu.

3. Dalībvalstis var samazināt preču vērtību un/vai daudzumu, uz ko attiecas atbrīvojums, ja preces no kādas dalībvalsts ieved citā dalībvalstī izvietotu bruņoto spēku personālsastāva locekļi, tostarp civilais personāls, viņu laulātie, kā arī viņu apgādībā esošie bērni.

[..]

8. Dalībvalstis ir tiesīgas samazināt 4. panta 1. punkta a) un d) apakšpunktā minēto preču daudzumu ceļotājiem, kas dalībvalstī ierodas no trešām valstīm."

*Valsts tiesības*

14 1994. gada 31. augusta *Tabaksteuergesetz* (Likums par tabakas nodokļiem; *BGBl. I*, 704/1994; turpmāk tekstā — "*TabStG*"), kas grozīts ar 2003. gada 19. decembra *Abgabenänderungsgesetz* (Likums, kas groza nodokļus; *BGBl. I*, 124/2003), 6. panta 3. punktā noteikts:

"Federālais finanšu ministrs ir tiesīgs:

1) tabakas izstrādājumu ievešanas gadījumā izdot rīkojumu par to atbrīvošanu no nodokļiem, ievērojot nosacījumus, saskaņā ar kuriem ievešanu var atbrīvot no muitas nodokļa vai akcīzes nodokļa saskaņā ar Regulu Nr. 918/83 un citām tiesību normām, ko pieņēmusi Eiropas Kopiena,

2) noteikt ievešanas atbrīvojumu no nodokļiem, ievedot tabakas izstrādājumus no citām dalībvalstīm fiskālajā teritorijā, ievērojot nosacījumus, saskaņā ar kuriem ievešana, nemaksājot nodokli, ir atļauta saskaņā ar 1. punktu,

[..]

5) neattiecināt uz tabakas nodokli atbrīvojumu no ievedmuitas nodokļa saskaņā ar Likuma par muitas tiesību īstenošanu 2. panta 1. punktu, ja tas ir nepieciešams, lai īstenotu Eiropas Kopienas pieņemtās tiesību normas vai nodrošinātu vienlīdzīgu aplikšanu ar nodokli."

15 Saskaņā ar *TabStG* 29. panta 1. punktu:

"Tabakas izstrādājumi, ko fiziska persona iegādājusies brīvā tirdzniecībā personīgam patēriņam citā dalībvalstī un ko tā pati ieved fiskālajā teritorijā, ir atbrīvoti no nodokļiem, ja tie ir paredzēti personīgai un nekomerciālai lietošanai."

16 Saskaņā ar *TabStG* 29.a pantu:

"1. 44.f panta 2. punktā minēto pārejas periodu laikā tabakas izstrādājumu, kas fiskālajā teritorijā tiek ievesti ceļotāju personīgajā bagāžā, atbrīvojums no akcīzes nodokļa saskaņā ar 29. pantu attiecas uz:

[..]

3) 200 cigaretēm, tās ievedot no Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas, Ungārijas Republikas, Polijas Republikas, Slovēnijas Republikas vai Slovākijas Republikas.

2. Atkāpjoties no 1. punkta, tabakas izstrādājumu — kas ievesti to ceļotāju personīgajā bagāžā, kuru parastā dzīvesvieta ir fiskālajā teritorijā un kuri ieceļo šajā fiskālajā teritorijā tieši, vai nu šķērsojot sauszemes robežu, vai pa iekšzemes

ūdeņiem, 44.f panta 2. punktā minēto pārejas periodu laikā — atbrīvojums no akcīzes nodokļa attiecas uz:

[..]

2) 25 cigaretēm, tās ievedot no Slovākijas Republikas, Slovēnijas Republikas vai Ungārijas Republikas."

17 *TabStG* 44.f panta 2. punkta 4. apakšpunktā noteikts:

"29.a pants [..] stājas spēkā vienlaicīgi ar Līgumu par Čehijas Republikas, Slovākijas Republikas, Ungārijas Republikas, Slovēnijas Republikas, Polijas Republikas, Igaunijas Republikas, Latvijas Republikas un Lietuvas Republikas pievienošanos Eiropas Savienībai un tiek piemērots pārejas periodā:

[..]

4) attiecībā uz Slovēnijas Republiku līdz 2007. gada 31. decembrim.

[..]"

18 Pamatojoties uz pilnvarām, kas federālajam finanšu ministram piešķirtas saskaņā ar *TabStG* 6. panta 3. punktu, tas izdeva 1995. gada 5. janvāra *Verbrauchsteuerbefreiungsverordnung* (Rīkojums par atbrīvošanu no akcīzes nodokļa; *BGBl. II*, 3/1995), kas ar 1997. gada 1. jūliju tika grozīts ar 1997. gada 19. jūnija *Verordnung: Änderung der Verbrauchsteuerbefreiungsverordnung* (Rīkojums, ar kuru tiek grozīts rīkojums par atbrīvošanu no akcīzes nodokļa; *BGBl. II*, 162/1997) (turpmāk tekstā — "*VerbStBefV*").

19 *VerbStBefV* 1. pants noteic:

"1. Ar akcīzes nodokli apliekamās preces, ko fiskālajā teritorijā tiesību aktu par akcīzes nodokli izpratnē ieved no trešās valsts, ja vien 2.–5. pants neparedz citus noteikumus, tiek atbrīvotas no akcīzes nodokļa, ja tās, ievedot Kopienas muitas teritorijā, ir atbrīvotas no nodokļa saskaņā ar:

1) Regulu Nr. 918/83 un tās īstenošanai pieņemtajiem noteikumiem,

2) Padomes 1992. gada 12. oktobra regulu (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV L 302, 1. lpp.) un tās īstenošanai pieņemtajiem noteikumiem,

3) Likumu par muitas tiesību īstenošanu (*BGBl.* 659/1994).

2. Ja vien šī rīkojuma 4. un 5. pants neparedz citus noteikumus, saistībā ar atbrīvošanu no akcīzes nodokļa Kopienas muitas teritorija ir jāaizstāj ar fiskālo teritoriju tiesību aktu par akcīzes nodokli izpratnē, bet trešā valsts — ar ikvienu valsti, kurai Direktīva 92/12 nav piemērojama."

20 Saskaņā ar *VerbStBefV* 3.a pantu:

"1. Tabakas izstrādājumu — kas tiek ievesti to ceļotāju personīgajā bagāžā, kuru parastā dzīvesvieta ir teritorijā, kurā tiek piemērots šis rīkojums, un kas ieceļo šajā teritorijā, šķērsojot sauszemes robežu, kas to savieno ar valstīm, kas nav ne Eiropas Savienības, ne Eiropas Brīvās tirdzniecības dalībvalstis — atbrīvošana no akcīzes nodokļa attiecas uz:

1) 25 cigaretēm [..]

[..]

2. 1. punkts neattiecas uz tabakas izstrādājumiem, par kuriem tiek pierādīts, ka tie ir iegādāti teritorijā, kurā tiek piemērots šis rīkojums, vai brīvā tirdzniecībā citā Eiropas Savienības dalībvalstī, un par kuriem nav notikusi akcīzes atmaksāšana vai samaksa.

3. 1. punkts attiecas arī uz tabakas izstrādājumiem, kas tiek ievesti no Šveices beznodokļu zonas *Samnauntal*.

[..]"

## Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

21 Ierodoties no Slovēnijas, Austrijas pilsone Valeško 2004. gada 10. jūlijā iebrauca Austrijas Republikas — dalībvalsts, kurā viņa dzīvo — teritorijā.

22 Austrijas Grablahas [*Grablach*] robežkontroles punktā veiktās pārbaudes laikā viņa deklarēja 200 "Davidoff Gold 200" firmas zīmes cigaretes.

23 Ar 2004. gada 30. jūlija lēmumu, pamatojoties uz *TabStG* 29.a pantu un šajā tiesību normā paredzēto atbrīvojumu ar ierobežojumu līdz 25 cigaretēm, *Zollamt* aplika ar tabakas nodokli EUR 16,80 apmērā 175 no 200 Valeško ievestajām cigaretēm.

24 Valeško iesniedza sūdzību par šo lēmumu, apgalvojot, ka atbrīvojums no akcīzes nodokļa ar ierobežojumu līdz 25 cigaretēm saskaņā ar *TabStG* 29.a pantu ir pretrunā Kopienu tiesībām. Ar 2004. gada 17. decembra lēmumu *Zollamt* šo sūdzību noraidīja.

25 Valeško iesniedza prasību par šo pēdējo minēto lēmumu *Unabhängiger Finanzsenat, Außenstelle Klagenfurt* [Neatkarīgās finanšu pārvaldes Klāgenfurtes nodaļa]. Viņa lūdza, lai *TabStG* 29.a panta piemērošanas gadījumā Kopienu Tiesai tiktu uzdots prejudiciāls jautājums.

26 Iesniedzējtiesa norāda, ka saskaņā ar Austrijas tiesībām muitas tiesību normas principā tiek piemērotas, iekasējot akcīzes nodokli ievešanas gadījumā, ja ar šo nodokli apliekamās preces tiek ievestas no trešās valsts tieši fiskālajā teritorijā.

27 Pēc iesniedzējtiesas domām, Pievienošanās akta XIII pielikuma 6. punkta 2. apakšpunktu var interpretēt šādi: dalībvalstis var saglabāt kvantitatīvos ierobežojumus ar nosacījumu, ka tie jau bija piemērojami *inter alia* attiecībā uz Slovēnijas Republiku kā trešo valsti, kad šī valsts iestājās Eiropas Savienībā.

28 Atbalstot šādu interpretāciju, minētais nosacījums tiktu izpildīts attiecībā uz *TabStG* 29.a pantu, jo šajā normā paredzētais 25 cigarešu kvantitatīvais ierobežojums jau tika noteikts *VerbStBefV* 3.a pantā pirms Slovēnijas Republikas iestāšanās Eiropas Savienībā.

29 Tomēr, pēc iesniedzējtiesas domām, ir iespējama arī cita interpretācija. Pievienošanās akta XIII pielikuma 6. punkta 2. apakšpunkta formulējums, it īpaši izteiciens "tādus pašus kvantitatīvos ierobežojumus, kādi tiek piemēroti ievešanai no trešām valstīm", pieļauj pieeju, kas balstīta uz to tiesību stāvokli, kas bija spēkā pēc Slovēnijas Republikas iestāšanās Eiropas Savienībā.

30 Saskaņā ar šo interpretāciju uz cigaretēm no Slovēnijas attiecas tādi paši kvantitatīvie ierobežojumi, kādi paredzēti cigaretēm, kas ievestas no trešām valstīm, un kuri ir spēkā pēc pēdējās Eiropas Savienības paplašināšanās.

31 Atbalstot otro interpretāciju, *TabStG* 29.a pantā un *VerbStBefV* 3.a pantā paredzētais 25 cigarešu kvantitatīvais ierobežojums attiecas tikai uz ievešanu no Šveices beznodokļu zonas *Samnauntal*, jo, izņemot Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalstis — Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti, nevienai citai trešai valstij nav kopīgas robežas ar Austrijas Republiku.

32 Iesniedzējtiesa pauž šaubas par 25 cigarešu kvantitatīvā ierobežojuma piemērojamību ievešanai no Slovēnijas, jo šāda ierobežojumu režīma saglabāšana šķietami neatbilst likumdevēja gribai un līdz ar to ir pretrunā Pievienošanās aktam, kā arī EKL 23., 25. un 26. pantā minētajiem principiem.

33 Šādos apstākļos *Unabhängiger Finanzsenat, Außenstelle Klagenfurt* nolēma apturēt tievedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālos jautājumus:

"1) Vai Akta par [pievienošanos] XIII pielikuma 6. punkta 2. apakšpunkta noteikumi, saskaņā ar kuriem, neskarot Direktīvas 92/12 [..] 8. pantu un informējot Komisiju, dalībvalstis var laikā, kamēr tiek piemērota iepriekš paredzētā atkāpe, attiecībā uz cigaretēm, ko šo valstu teritorijā varētu ievest no Slovēnijas, nemaksājot papildu akcīzes nodokli, "saglabāt" tādus pašus kvantitatīvos ierobežojumus, kādi tiek piemēroti ievešanai no trešām valstīm, attiecībā uz *terminus technicus* "saglabāt" ir interpretējami tādējādi, ka šie līguma noteikumi pieļauj kvantitatīvos ierobežojumus, kas bijuši spēkā dalībvalstī līdz Slovēnijas Republikas iestāšanās brīdim un kas attiecās uz Slovēniju kā uz trešo valsti?

2) Ja tomēr Tiesa nonāk pie secinājuma, ka minētie līguma noteikumi nav interpretējami tādējādi, ka tie pieļauj kvantitatīvos ierobežojumus, kas bijuši spēkā dalībvalstī līdz Slovēnijas Republikas iestāšanās brīdim un attiecās uz Slovēniju kā uz trešo valsti, rodas jautājums — vai EKL 23., 25. un 26. pants ir interpretējams tādējādi, ka dalībvalsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru atbrīvojums no akcīzes nodokļa tabakas izstrādājumiem, kas tiek ievesti to ceļotāju personīgajā bagāžā, kuru parastā dzīvesvieta atrodas dalībvalsts fiskālajā teritorijā un kuri fiskālajā teritorijā ieceļo tieši, šķērsojot sauszemes robežu vai pa iekšzemes ūdeņiem, ir ierobežots līdz 25 cigaretēm, ieceļojot no noteiktām citām dalībvalstīm, nav pretrunā brīvas preču aprites pamatprincipam, ja šāda veida kvantitatīvais ierobežojums attiecas tikai uz vienas trešās valsts (Šveices Konfederācijas) beznodokļu zonu un ja tajā pat laikā no visām citām trešām valstīm šajā dalībvalstī, nemaksājot akcīzes nodokli, atļauj ievest 200 cigaretes?"

## Par prejudiciālajiem jautājumiem

### *Par pirmo jautājumu*

34 Uzdodot pirmo jautājumu, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai Pievienošanās akta XIII pielikuma 6. punkta 2. apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ļauj Austrijas Republikai pārejas posmā paturēt spēkā savu tiesisko regulējumu, kas paredz atbrīvojumu no akcīzes nodokļa apjomam līdz 25 cigaretēm, kas ievestas ceļotāju personīgajā bagāžā, jo pirms Slovēnijas Republikas iestāšanās Eiropas Savienībā šis atbrīvojums jau bija spēkā, vai arī šī Pievienošanās akta norma ir jāsaprot tādējādi, ka šāda atbrīvojuma saglabāšana ir pakļauta nosacījumam, ka tas Austrijas Republikai ir jāpiemēro ievešanai no trešām valstīm saskaņā ar savu šobrīd spēkā esošo tiesisko regulējumu.

35 Vispirms jāatzīmē, ka preču, kas atrodas to ceļotāju personīgajā bagāžā, kuri ierodas no trešām valstīm, it īpaši cigarešu, ievešanas atbrīvojumus no akcīzes nodokļa regulē Direktīva 69/169.

36 Minētās direktīvas mērķis, uz ko norāda tās nosaukums, ir saskaņot atbrīvojumus no apgrozījuma nodokļa un akcīzes nodokļa par preču ievešanu starptautiskos ceļojumos. Kā tas izriet no tās preambulas apsvērumiem un abām direktīvam, kuras to vēlāk ir grozījušas, runa ir par to, ka tiek liberalizēts nodokļu režīms attiecībā uz ievešanu ceļojumu laikā, lai šos ceļojumus atvieglotu (1999. gada 15. jūnija spriedums lietā C-394/97 *Heinonen*, *Recueil*, I-3599. lpp., 25. punkts).

37 Turklāt dalībvalstis Direktīvas 69/169 piemērošanas jomā saglabā tikai ierobežotu kompetenci, kas tām atzīta šīs direktīvas un to grozošo direktīvu noteikumos (1992. gada 9. jūnija spriedums lietā C-96/91 Komisija/Spānija, *Recueil*, I-3789. lpp., 10. punkts, un tajā minētā judikatūra).

38 Runājot it īpaši par cigaretēm, no Direktīvas 69/169 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta izriet, ka atbrīvojums no akcīzes nodokļa satiksmē starp trešām valstīm un Kopienu ir pakļauts ierobežojumam — līdz 200 cigaretēm. Tomēr saskaņā ar minētās direktīvas 5. panta 2. un 8. punktu dalībvalstis ir kompetentas samazināt šo daudzumu šajās normās paredzētajos apstākļos.

39 Minētās tiesību normas, kas bija piemērojamas arī pirms Slovēnijas Republikas iestāšanās Eiropas Savienībā, tostarp arī pamata prāvas faktu norises laikā, nav tikušas grozītas.

40 Turklāt Austrijas Republika, bez šaubām, ir pieņēmusi *TabStG* 29.a pantu un ieviesusi atbrīvojumu ar ierobežojumu līdz 25 cigaretēm, kas paredzēts šajā tiesību normā, pamatojoties uz Direktīvas 69/169 5. panta 8. punktu, un par šo valsts tiesību normu kā par Pievienošanās akta 24. pantā minētajiem pārejas pasākumiem šīs dalībvalsts iestādes ir informējušas Komisiju.

41 Turklāt netiek apstrīdēts, ka šī valsts tiesiskā regulējuma norma būtībā ar identisku formulējumu pārņēmusi atbrīvojuma noteikumus, kas jau bija paredzēti *VerbStBefV* 3.a pantā, kas ar 1997. gada 1. janvāri bija piemērojams cigarešu ievešanai, ko veic ceļotāji, no trešām valstīm, kas ir Austrijas Republikas robežvalstis, tostarp no Slovēnijas, un kas kopš Eiropas Savienības pēdējās paplašināšanās ir piemērojams vienīgi Šveices beznodokļu zonai *Samnauntal*.

42 Tātad rodas jautājums, vai pirms Slovēnijas Republikas iestāšanās Eiropas Savienībā valsts tiesiskais regulējums, par ko ir runa pamata prāvā un kas ievieš atbrīvojumu, kas samazināts līdz 25 cigaretēm, varēja būt pamatots ar ierobežoto kompetenci, kāda bija Austrijas Republikai saskaņā ar Direktīvas 69/169 5. panta 8. punktu, un vai pēc Slovēnijas iestāšanās minētais tiesiskais regulējums, ņemot vērā Pievienošanās akta 24. panta stāšanos spēkā, joprojām var būt pamatots ar šo kompetenci.

43 Komisija apgalvo, ka uz šo jautājumu ir sniedzama noraidoša atbilde.

44 Runājot par tādu valsts atbrīvojumu, kāds ir pamata prāvas strīda priekšmets, uz Direktīvas 69/169 5. panta 8. punktā ietverto izņēmumu nevar atsaukties, jo tas ir

piemērojams vienīgi preču ievešanai no noteiktām trešām valstīm un turklāt attiecas uz īpašu šo valstu ceļotāju kategoriju, proti — uz ceļotājiem, kuru parastā dzīvesvieta ir Austrijā un kuri ieceļo šīs dalībvalsts teritorijā tieši, šķērsojot sauszemes robežu vai pa iekšzemes ūdeņiem.

45 Direktīvas 69/169 5. panta pirmie trīs punkti paredz konkrētām īpaši noteiktu ceļotāju kategorijām piemērojamus izņēmumus. Taču šie izņēmumi ir lieki, un turklāt pastāv to apiešanas risks, ja šī panta 8. punkts ir jāsaprot kā norma, kas piešķir dalībvalstīm vispārēju kompetenci šī panta pirmajos trīs punktos noteiktās kategorijas papildināt ar citām īpašām ceļotāju kategorijām.

46 Šādas kompetences atzīšanas rezultātā dalībvalstīs varētu tikt ieviesti atšķirīgi atbrīvojumu režīmi. Šādu režīmu attīstība varētu apdraudēt Direktīvas 69/169 mērķi atvieglot ceļotāju kustību.

47 Visbeidzot, Komisija apgalvo, ka tās ierosinātā interpretācija ir turklāt vajadzīga, lai ievērotu principu, kas aizliedz jebkādu trešo valstu diskrimināciju starptautiskajā tirdzniecībā.

48 Šī argumentācija nav atbalstāma.

49 Saistībā ar argumentāciju attiecībā uz noteiktām ceļotāju kategorijām piemērojamu īpašu izņēmumu uzskaitījumu Direktīvas 69/169 5. panta 1.–3. punktā ir jāatzīmē, ka no šīm normām vienīgi šī panta 2. punkts var būt būtisks pamata prāvā, jo tas attiecas uz ievešanu no trešām valstīm, bet minētā panta 1. un 3. punkts — uz precēm no citas dalībvalsts.

50 Lai arī attiecīgajā valsts tiesību aktā minētā to ceļotāju kategorija, kas ir personas, kuru parastā dzīvesvieta ir Austrijā, ir nepārprotami definēta plašāk nekā to personu kategorija, kuru dzīvesvieta ir pierobežas zonā, pierobežā nodarbinātie vai to transporta līdzekļu apkalpe, kurus izmanto satiksmē starp trešām valstīm un Kopienu Direktīvas 69/169 5. pants 2. punkta izpratnē, šajā pēdējā minētajā izņēmumā paredzēto kategoriju specifiskais raksturs pieļauj, ka šī paša panta 8. punktā paredzētais izņēmums tiek piemērots citai, plašāk definētai ceļotāju kategorijai.

51 Pēdējam minētajam izņēmumam arī ir specifisks raksturs, jo tas attiecas tikai uz noteiktām ierobežoti uzskaitītām precēm, tostarp cigaretēm.

52 Saskaņā ar Direktīvas 69/169 5. panta 8. punkta formulējumu dalībvalstis ir tiesīgas samazināt 4. panta 1. punkta a) un d) apakšpunktā minēto preču, tostarp cigarešu, daudzumu ceļotājiem, kas dalībvalstī ierodas no trešām valstīm.

53 Jāatzīst, ka, ņemot vērā formulējuma vispārējo raksturu, šī norma nevar pamatot tādu ierobežojošu interpretāciju, kādu piedāvā Komisija un saskaņā ar kuru atbilstoši šai normai pieņemtie samazinātie atbrīvojumi ir pieļaujami vienīgi tad, ja tie attiecas uz visām trešām valstīm bez izņēmuma un visām ceļotāju kategorijām.

54 Turpretim šī formulējuma vispārējais raksturs nozīmē, ka attiecībā uz Direktīvas 69/169 4. panta 1. punkta a) un d) apakšpunktā minētajām īpašajām precēm, tostarp cigaretēm, dalībvalstīm tiek dotas plašas tiesības samazināt attiecīgo preču daudzumu.

55 Starp šīm tiesībām un Direktīvas 69/169 vispārējo mērķi — kas, kā norādīts šī sprieduma 36. punktā, ir liberalizēt nodokļu režīmu attiecībā uz ievešanu ceļojumu laikā, lai šos ceļojumus atvieglotu — nepārprotami pastāv zināms saspīlējums.

56 Tādējādi, izmantojot šīs tiesības, dalībvalstīm cik vien iespējams ir jāierobežo veikto pasākumu potenciālā negatīvā ietekme uz Direktīvas 69/169 vispārējā mērķa īstenošanu un līdz ar to jāievēro saprātīgs līdzsvars starp šo mērķi un šīs direktīvas 5. panta 8. punktā minēto īpašo mērķi.

57 Lai sasniegtu šo īpašo mērķi, ir jāņem vērā attiecīgo preču, proti, tādu tabakas izstrādājumu kā cigaretes, sevišķais raksturs, kā arī juridiskais labums, ko pamata prāvā aplūkotā tiesību norma ļauj aizsargāt.

58 Kā, runājot par šādām precēm, savu secinājumu 35. punktā atzīmē ģenerāladvokāts, nodokļu tiesiskais regulējums ir būtisks un efektīvs instruments cīņā pret šo preču patēriņu un tādējādi arī sabiedrības veselības aizsardzībā.

59 *VerbStBefV* 3.a pants, kas paredz atbrīvojumu ar ierobežojumu līdz 25 cigaretēm, nepārprotami ir pieņemts, lai nepieļautu, ka Austrijas iedzīvotāji sistemātiski izvairās no vispārējā minimālā akcīzes nodokļa maksāšanas par cigaretēm ar likmi, kas noteikta Direktīvas 92/79, ko groza Direktīva 2002/10, 2. pantā, bieži vien atkārtotu un īslaicīgu ceļojumu laikā iegādājoties cigaretes trešās valstīs, kas ir Austrijas Republikas robežvalstis un kurās ir ievērojami zemāka nodokļu likme (un tātad arī cena) nekā Austrijā piemērotā likme, un pēc tam katrā no šiem ceļojumiem ievedot šīs cigaretes 200 vienību apmērā, nemaksājot par tām akcīzes nodokli.

60 Šis īpašais fiskālās politikas apiešanas un sabiedrības veselības aizsardzības mērķa apdraudēšanas risks pastāv arī pēc Slovēnijas Republikas iestāšanās Eiropas Savienībā, jo saskaņā ar Pievienošanās akta XIII pielikuma 6. punkta 2. apakšpunktu šī jaunā dalībvalsts, pat ja tai ir pakāpeniski jāpaaugstina savas likmes, var līdz 2007. gada 31. decembrim atlikt vispārējā minimālā akcīzes nodokļa uzlikšanu cigaretēm.

61 Tāpat ir jānorāda, ka attiecīgā pasākuma piemērošanas jomā specifiski ietilpst tikai tas, kas ir nepieciešams, lai apkarotu šādu praksi, kura, it īpaši ņemot vērā tās kumulatīvās sekas, tiek uzskatīta par būtiska riska avotu, kas var apdraudēt fiskālās politikas efektivitāti tabakas izstrādājumu jomā un tātad arī nepieciešamību aizsargāt sabiedrības veselību.

62 Jāatzīst, ka šis pasākums attiecas vienīgi uz personām, kuru parastā dzīvesvieta ir Austrijā, kuru aizsardzība veselības jomā ir Austrijas likumdevēja pienākums un kuras ieceļo tieši šīs valsts teritorijā no trešās valsts, kas ir Austrijas robežvalsts, kurā ir noteikta zemāka nodokļa likme cigaretēm, nekā to paredz spēkā esošais Kopienu tiesiskais regulējums.

63 Tas izskaidro iemeslus, kādēļ šis pasākums attiecas nevis uz ievešanu no trešām valstīm, kas ir Austrijas Republikas robežvalstis — tādas kā Šveices Konfederācija un Lihtenšteinas Firstiste, kuras tabakas izstrādājumiem piemēro nodokļa likmi, kas nav zemāka par Kopienu tiesiskajā regulējumā noteikto, bet gan uz ievešanu no Šveices beznodokļu zonas *Samnauntal*, jo nodokļa likme šajā zonā ir zemāka par Kopienu tiesiskajā regulējumā noteikto.

64 Pamata prāvā aplūkotais valsts pasākums vairs nav piemērojams ceļojumiem — tādiem kā ceļojumi ar lidmašīnu vai ceļojumi trešās valstīs, kas nav [Austrijas] robežvalstis, — kas netiek uzskatīti par būtiska riska avotu, kas var apdraudēt fiskālās politikas efektivitāti attiecībā uz šīm precēm.

65 Tādējādi šķiet, ka, ņemot vērā valsts pasākuma piemērošanas jomas ierobežošanu atkarībā no īpatnībām, kas saistītas ar fiskālās politikas un sabiedrības veselības aizsardzības mērķa apdraudēšanas risku, kas izriet no attiecīgo valstu tuvuma un nodokļa likmes, kāda tabakas izstrādājumiem tiek piemērota šajās valstīs, konkrētais valsts pasākums rada saprātīgu līdzsvaru starp Direktīvas 69/169 vispārējo mērķi un šīs direktīvas 5. panta 8. punktā paredzēto specifisko mērķi.

66 Runājot par Slovēnijas Republikas situāciju pēc tās iestāšanās Eiropas Savienībā, šajā dalībvalstī tabakas izstrādājumiem piemērojamās nodokļu likmes, kas, bez šaubām,

tika paaugstinātas kopš [Slovēnijas] iestāšanās, joprojām ir nepārprotami zemākas par spēkā esošajā Kopienu tiesiskajā regulējumā noteiktajām.

67 Līdz ar to īpašais risks, ka ir "jācīnās" ar nodokļa atbrīvojumu ar ierobežojumu līdz 25 cigaretēm, turpina pastāvēt, jo šo pasākumu joprojām var pamatot ar Direktīvas 69/169 5. panta 8. punktu, lasot to kopā ar Pievienošanās akta 24. pantu.

68 Šādos apstākļos Komisijas argumentācija, ka attiecīgais valsts tiesiskais regulējums ir diskriminējošs, arī nav atbalstāma.

69 No iepriekš minētā izriet, ka atkarībā no sasniedzamajiem mērķiem šī valsts tiesiskā regulējuma piemērošanas jomā ietilpst tikai ievešana no trešām valstīm un jaunajām dalībvalstīm, kas ir Austrijas Republikas robežvalstis un kurās tabakas izstrādājumiem tiek piemērota zemāka nodokļa likme par Kopienu tiesiskajā regulējumā noteikto.

70 Tā kā šo trešo valstu un jauno dalībvalstu, kas ir Austrijas Republikas robežvalstis, situācija nav salīdzināma ar citu trešo valstu situāciju, atšķirīgo attieksmi, kas izriet no minētā tiesiskā regulējuma, nevar uzskatīt par diskrimināciju attiecībā uz ievešanu no minētajām trešām valstīm un jaunajām dalībvalstīm.

71 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz pirmo jautājumu ir sniedzama šāda atbilde: Pievienošanās akta XIII pielikuma 6. punkta 2. apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas pieļauj, ka Austrijas Republika pārejas posmā patur spēkā savu tiesisko regulējumu, kas paredz atbrīvojumu no akcīzes nodokļa ar ierobežojumu līdz 25 cigaretēm no Slovēnijas, kas ievestas Austrijas Republikas teritorijā to ceļotāju personīgajā bagāžā, kuru dzīvesvieta ir Austrijas Republikā un kuri ieceļo šajā teritorijā tieši, šķērsojot sauszemes robežu vai pa šīs dalībvalsts iekšzemes ūdeņiem.

*Par otro jautājumu*

72 Uzdodot otro jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai EKL 23., 25. un 26. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, par kādu ir runa pamata prāvā, saskaņā ar kuru atbrīvojums no akcīzes nodokļa cigaretēm, kas ievestas ceļotāju personīgajā bagāžā, ir ar ierobežojumu līdz 25 vienībām, tās ievedot Austrijas Republikas teritorijā no citām noteiktām dalībvalstīm, tostarp no Slovēnijas Republikas, jo pēc pēdējās Eiropas Savienības paplašināšanās šis atbrīvojums vairs neattiecas ne uz vienu trešo valsti, izņemot vienīgi Šveices beznodokļu zonu *Samnauntal*, bet, ievedot cigaretes no trešām valstīm, no nodokļa parasti tiek atbrīvotas 200 vienības.

73 Šajā sakarā, runājot par situāciju pēc Slovēnijas Republikas iestāšanās Eiropas Savienībā, no šī sprieduma 67. punkta izriet, ka pamata prāvā aplūkoto valsts tiesisko regulējumu joprojām var pamatot ar Direktīvas 69/169 5. panta 8. punktu, lasot to kopā ar Pievienošanās akta 24. pantu.

74 Tā kā šis valsts tiesiskais regulējums ir pamatots, ņemot vērā vienu no Pievienošanās akta 24. pantā minētajiem pasākumiem, šajā gadījumā — šī akta XIII pielikuma 6. punkta 2. apakšpunktā paredzēto pārejas pasākumu, jautājums par šī tiesiskā regulējuma saderīgumu ar citām primāro tiesību normām — tādām kā EKL 23., 25. un 26. pants — vairs nerodas.

75 Līdz ar to uz otro jautājumu ir sniedzama šāda atbilde: EKL 23., 25. un 26. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tie pieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, par kādu ir runa pamata prāvā, saskaņā ar kuru atbrīvojums no akcīzes nodokļa cigaretēm, kas ievestas ceļotāju personīgajā bagāžā, ir ar ierobežojumu līdz 25 vienībām, tās ievedot Austrijas Republikas teritorijā no citām noteiktām dalībvalstīm, tostarp no Slovēnijas Republikas, neraugoties uz to, ka pēc pēdējās Eiropas Savienības paplašināšanās šis samazinātais atbrīvojums vairs neattiecas ne uz vienu trešo valsti, izņemot vienīgi Šveices beznodokļu zonu *Samnauntal*, bet, ievedot cigaretes no trešām valstīm, no nodokļa parasti tiek atbrīvotas 200 vienības.

**Par tiesāšanās izdevumiem**

76 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata prāvā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

**1) Akta par Čehijas Republikas, Igaunijas Republikas, Kipras Republikas, Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas, Ungārijas Republikas, Maltas Republikas, Polijas Republikas, Slovēnijas Republikas un Slovākijas Republikas pievienošanās nosacījumiem un pielāgojumiem līgumos, kas ir Eiropas Savienības pamatā, XIII pielikuma 6. punkta 2. apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas pieļauj, ka Austrijas Republika pārejas posmā patur spēkā savu tiesisko regulējumu, kas paredz atbrīvojumu no akcīzes nodokļa ar ierobežojumu līdz 25 cigaretēm no Slovēnijas, kas ievestas Austrijas Republikas teritorijā to ceļotāju personīgajā bagāžā, kuru dzīvesvieta ir Austrijas Republikā un kuri ieceļo šajā teritorijā tieši, šķērsojot sauszemes robežu vai pa šīs dalībvalsts iekšzemes ūdeņiem;**

**2) EKL 23., 25. un 26. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tie pieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, par kādu ir runa pamata prāvā, saskaņā ar kuru atbrīvojums no akcīzes nodokļa cigaretēm, kas ievestas ceļotāju personīgajā bagāžā, ir ar ierobežojumu līdz 25 vienībām, tās ievedot Austrijas Republikas teritorijā no citām noteiktām dalībvalstīm, tostarp no Slovēnijas Republikas, neraugoties uz to, ka pēc pēdējās Eiropas Savienības paplašināšanās šis samazinātais atbrīvojums vairs neattiecas ne uz vienu trešo valsti, izņemot vienīgi Šveices beznodokļu zonu *Samnauntal*, bet, ievedot cigaretes no trešām valstīm, no nodokļa parasti tiek atbrīvotas 200 vienības.**

[Paraksti]